

Uttalelse vedr. eventuell tilbakeføring av tingrettene

INNLEDNING

Jeg viser til Regjeringens forslag om eventuelle endringer i domstolstrukturen og har slik uttalelse:

Min erfaring i årene fra 1993 til i dag som advokat og politiadvokat i Finnmark, Østfold, Telemark og Buskerud er at de små tingrettene jeg har hatt saker for, har vært både effektive og ellers vel fungerende både når det gjelder saksbehandlingstid og faglig nivå. Jeg har hatt mange saker for tingrettene i Alta, Hammerfest, Halden, Heggen og Frøland, Vest-Telemark på Gvarv, Notodden, Kongsberg og Hallingdal. Disse tingrettene hadde dyktige sorenskrivere og evt tingrettsdommere. Dommerfullmektigene hadde nær kontakt med en erfaren sorenskriver.

BARNESAKENE. OM BARNS RETTSSIKKERHET

Det er i hovedsak tre ulike sakstyper hvor barns rettssikkerhet får betydning:

1. Barnefordelingssakene
  2. Barnevernssakene/omsorgsovertakelser
  3. Straffesaker hvor barn er fornærmet
-
1. Barnefordelingssakene behandles i tingretten av sorenskriveren/tingrettsdommeren etter at **oppnevnt sakkyndig/psykolog har utredet saken** og hatt samtale med partene, som er barnenes foreldre. I de fleste slike saker inngås det i dag forlik etter at retten har hatt ett eller flere forberedende meklingsmøter og hvor det etter loven er blitt lagt vekt på det barn mener.
  2. Barnevernssakene behandles av egne **fylkesnemnder som er sammensatt av fagpersoner**. Fylkesnemndene er ikke berørt av saken om domstolstrukturen. Disse sakene kan overprøves av tingrett og lagmannsrett, men da med sakkyndige meddommere/oftest psykologer.
  3. **Straffesakene etterforskes av politiet** som har egne utdannede etterforskere og egne avhørsrom/barnerom. Denne etterforskningen har **størst betydning** for barnets rettssikkerhet og berøres ikke av denne eventuelle omorganiseringen. Oftest blir barnenes forklaring lagt frem for domstolen uten at barnet møter.

Jeg ser at barneombudet, tidligere statsadvokat ved landets største statsadvokatembete, har uttrykt bekymring for barns rettssikkerhet dersom domstolstrukturen reverseres. Jeg deler ikke bekymringen. Dagens ordning med domstolene har utarmet de små domstolene ved å ta bort sorenskriveren og legge sakene til større domstoler. Disse vil få lengre saksbehandlingstid, som kan vise seg å være den største faren for rettssikkerheten. Jeg har problemer med å forstå de som hevder at domstolene skal ha et fagmiljø av en viss størrelse som behandler barnesaker. Dommerne sammen med oppnevnte sakkyndige meddommerne skal dømme etter det som kommer frem i rettssalen. De skal ikke drøfte sakene med sine kolleger, som ikke er dommere i saken. Gjør de det, skal dommen oppheves.

SÆRLIG OM TINGRETTEEN I BUSKERUD

Den siste organiseringen av tingrettene med små rettssteder uten sorenskriver synes å være et uheldig kompromiss. Jeg tror det vil føre til utarming av de små rettsstedene. Saker, særlig straffesakene vil lett kunne bli berammet sentralt, (jf organiseringen og lokaliseringen av politiet.) Det vil nok heller ikke bli enkelt å rekruttere dommere til de små rettsstedene. Jeg mener alle rettssteder/tingretter bør ha sorenskriver.

I Drammen bygges det nå nytt tinghus til 120 millioner kroner med en størrelse på 3600 m². Når det mellom Kongsberg og Drammen daglig, hver halvtime går tog og buss på en ca 30 minutters reise fra Kongsberg og 15 minutter fra Hokksund til dette nye Drammen tinghus, vil jeg anta at det ikke er særlig lenge til rettsstedene i både i Kongsberg og Hokksund er utarmet og aktiviteten lagt til Drammen. Jeg kan ikke se at dette skulle by på problemer for det rettssøkende publikum i Kongsberg og Eiker.

Men for det rettssøkende publikum i øvre del av Buskerud blir dette en uholdbar situasjon.

Imidlertid har man nå i **Nesbyen** bygget nye rettslokaler og samlokalisert tingretten med jordskifteretten. Ved overføring av kommunene i øvre del av Buskerud til en domstol i Nesbyen vil det være grunnlag for **en selvstendig Øvre Buskerud tingrett** der.

For publikum og øvrige brukere av domstolen i øvre Buskerud vil dette by på flere fordeler:

- Kortere avstander. En reise til og fra Hallingdal/Numedal til Drammen betyr i hovedsak overnatting i Drammen. Eksempelvis er det fra Rødberg 140 km til Drammen og mindre enn halvparten til Nesbyen.
- I Nesbyen har tingretten fått topp moderne lokaler. Bare av den grunn vil en utarming synes meningsløs. Ved å tilføre kommuner i Numedal til Nesbyen vil rettskretsen få en forsvarlig størrelse.
- Jordskifteretten er lokalisert i lokalene i Nesbyen. Det er en fornuftig samlokalisering som tilfører rettsstedet verdifull tingsrettslig kompetanse. Publikum fra øvre Buskerud benytter ofte jordskifteretten.
- For å beholde advokattjenester i distriktene er de respektive advokater avhengig av oppdrag fra tingretten. I de ca 20 år jeg har hatt kontor på Rødberg, har det vist seg vanskelig å få oppdrag fra Kongsberg. Oppdrag fra Drammen antar jeg vil uavkortet gå til advokater med kontor i nedre del av Buskerud. Imidlertid har vi i Numedal fått slike oppdrag fra Hallingdal. Det har gjort det mulig for to advokater å opprettholde kontor her i Numedal. Det er en stor fordel også for befolkningen i distriktene at man har advokattjenester i nærmiljøet.

Rødberg i mars 2022

Inge Hetland
advokat